РЕЦЕНЗИЯ
от проф. д-р Венцислав Николов Динчев
(Национален археологически институт с музей към БАН)
ПО КОНКУРСА
за заемане на академичната длъжност
„ДОЦЕНТ" в професионално направление „2.2. История и археология",
обявен от Нов български университет
(ДВ бр. 29/ 12.04.2022 г.),
с кандидат – гл. асистент, д-р
БОЯН ЮЛИЕВ ДУМАНОВ

На конкурса за доцент, обявен от Нов български университет, се явява един кандидат – главен асистент, д-р Боян Юлиев Думанов. Той е магистър по археология от 1998 г., дипломиран в СУ „Св. Кл. Охридски". От 1999 г. до днес е хоноруван преподавател към катедра „Археология" на същия университет. За известен период (1999-2002 г.) е бил хоноруван преподавател и към историко-богословския факултет на ВТУ „Св. св. Кирил и Методий". През 2004 г. придобива образователната и научна степен „доктор" след успешна защита на дисертационен труд на тема "Късноантичното ювелирство в диоцезите Тракия и Дакия (IV–VII в.)" в СУ „Св. Климент Охридски". От същата година до днес е щатен преподавател в департамент „Археология" на Нов български университет (НБУ). Главен асистент става през 2007 г. Ръководител е на департамент „Археология" от 2012 г. Бил е член на Академичния съвет на НБУ (2012-2015 г.).

Резултатите от научноизследователската и преподавателската дейност на д-р Б. Думанов, представени в конкурсната документация, определено надхвърлят минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент", съгласно чл. 2б (2) от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл. 1а (1), респ. – Приложение (област 2, професионално направление 2.2) на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, и отговарят на останалите условия, предвидени в чл. 24 на ЗРАСРБ, чл. 53 на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и чл. 56 на Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ.

Приложеният списък на публикации на д-р Б. Думанов за периода след придобиването на академичната длъжност „главен асистент“ през 2007 г.[1], съдържа заглавията на две самостоятелни монографии (№№ 1 и 2) и няколко десетки студии и статии, обнародвани на български или английски език в престижни наши и чужди издания (№№ 3-34). Повечето са с едноличното авторство на кандидата. Сред тях има и значителни по обем части в две колективни монографии (№№ 23a-23e, 28a-28d). Списъкът включва и над двадесет съобщения за проведени теренни археологически проучвания (авторски и съавторски статии в поредицата „Археологически открития и разкопки“: №№ 35-57). Освен с броя си, изредените публикации впечатляват с широкия спектър на разглежданите в тях теми и проблеми, паметници и движими артефакти.

Първата монография от 2012 г. (№ 1) е допълнена и актуализирана публикация на защитения през 2004 г. дисертационен труд. Тематично свързани с него са и част от обнародваните през и след 2007 г. студии и статии (№№ 4, 5, 9, 10, 17, 18). С тях д-р Б. Думанов конкретизира и доразвива някои свои идеи и защитава репутацията си на утвърден специалист за ювелирството и торевтиката през Късната античност, при това не само с оглед на днешна България и Балканите.

Продуктивен е интересът на д-р Б. Думанов към един важен комплекс от Силистра (*Durostorum*) – гроб на висш военен с богат инвентар, който, предвид датировката си – от края на III/ началото на IV в., остава засега уникален за ареала на Долния Дунав. В съответните публикации (напр. № 15), включително издадената в отделно книжно тяло както на български, така и на английски език (№№ 20a, 20b), кандидатът демонстрира завидни изследователски умения и библиографска осведоменост не само към артефактите в тематичния обхват на дисертационния му труд, но и към специфичната проблематика на античните колесници и на представителното късноримско въоръжение.

---

[1] Предвид разликата в представянето на публикациите в наличната при мен документация за конкурса (в автобиографията и в т.нар. индивидуална оценка по ЗРАСРБ), прилагм накрая списък на публикациите на д-р Б. Думанов, обнародвани през и след 2007 г., с обща номерация, която използвам в самата рецензия.

Траен интерес проявява д-р Б. Думанов и към т.нар. готска проблематика. Провокиран вероятно с изследванията върху късноантичното ювелирство и по-точно върху накитите и елементите на костюма с готски произход (№№ 1, 18), този интерес обаче не се ограничава до специализирания археологически анализ, а резултира в публикации с по-широк, историографски и исторически профил (№№ 6, 7, 8, 13, 14).

Афинитетът на кандидата към обхватно историческо осмисляне на резултатите от заниманията му намира израз и в обобщаващи публикации като тези например за *Dorostolum*/ *Dristra*/ *Silistra* и за *Messembria*/ *Mesambria*/ *Nessebar* (№№ 9, 10), които, макар и във вид на енциклопедични статии, са с обем по десетина страници всяка. Като важно постижение в тази тематична група отчитам студията за диоцеза Тракия през Късната античност, обнародвана на английски език като отделна глава в „тракийския“ том на известната поредица “A Companion” на издателството “Blackwell” (№ 21). Тук заслужава да се спомене също интересната статия за археологическите свидетелства за политически престъпления през Късната античност (№ 31), както и последният обнародван текст на кандидата – за проблемите на проучванията върху късноантична Тракия (№ 34), който се явява надграждащо продължение на посочената по-горе студия.

Отличителни за д-р Б. Думанов са историографските му публикации, посветени на основни тенденции в развитието на българската археологическа наука през различните периоди от новата ни история (№№ 16, 22, 25, 27). Не ми е известно други наши изследователи да са работили така целенасочено по тази проблематика.

Активната теренна дейност на кандидата е илюстрирана добре от споменатите съобщения в поредицата „Археологически открития и разкопки“ (№№ 35-57). Като най-значимо публикационно достижение в тази насока се очертават неговите и с негово съавторство части/ глави в колективния том „SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати“, обнародван през 2017 г. в резултат на реализиран научноизследователски проект за територията на Сърнена Средна гора (№№ 23а-23е).

Докато в посочения том приносите на д-р Б. Думанов биха могли да се определят като „класически/ същински археологически“, то в последните десетина години в неговото публикационно творчество видимо присъстват, при това с тенденция към нарастване, и резултати от интердисциплинарни проучвания, обнародвани в съавторство със съответни наши и чужди специалисти: от изследване “micro-UAVs” в територията на община Мирково (№ 19); от “soil phosphate analysis” (№ 26); от изследвания на физическия и химическия състав на строителен хоросан, стенни мазилки и керамика (№№ 30, 33). Откроява се резултатите от специализираните проучвания за древен железодобив в планинските и полупланинските райони на Етрополе, Ботевград, Правец, Ихтиман, Златица и Пирдоп, обнародвани в няколко статии (№№ 24, 27, 32) и в излезлия през 2020 г. колективен том „Археология на суровините: геоложки и химически анализи“, отново в резултат на реализиран научноизследователски проект (№№ 28a-28d). Тези проучвания очевидно са стимул и основа за работата по втората самостоятелна книга на кандидата.

Публикуваната през 2021 г. монография „Археология на стария железодобив на Долен Дунав и в Старопланинската област. Римска императорска епоха – край на XVIII в.“ (№ 2) е с ролята на хабилитационен труд на д-р Б. Думанов в настоящия конкурс. Тя включва: предговор; пет глави, вкл. историографски преглед на проучванията по проблематиката (гл. I), представяне на суровините и технологията на железодобива и металургията на желязото (гл. II), а също и на използваните горивни материали (гл. III), преглед и анализ на данните за железодобива през римската императорска епоха и Късната античност (гл. IV), а също през „Средните векове и Османския период до края на XVIII в.“ (гл. V); заключение; библиографски списък; „списък на приложените карти и илюстрации към текста“.

В предговора (с. 7-14) са определени основните задачи на изследването, обосновани са необходимостта от провеждането му и интердисциплинарният му характер, базиран на „три научни подхода – археологически, химически и геоложки“ (с. 12). Историографският преглед (гл. I, с. 15-24) е изчерпателен и илюстрира добре актуалното състояние на проучванията по проблематиката. Достатъчно информативни, с привличане на данни от антични извори и съвременни изследвания, са и двете части, представящи суровините и етапите

на работа в железодобива и металургията на желязото (гл. II, с. 25-32), и използваните горивни материали (гл. III, с. 33-36). С вещина и коректна интерпретация са представени в следващата част (гл. IV, с. 37-61) наличните археологически и епиграфски данни, и сведенията от писмените извори за железодобива през римската императорска епоха и Късната античност (I–VI в.). Заслужава да се изтъкне, че анализираната информация е за Балканския полуостров, т.е. надхвърля значително териториалния обхват на книгата, фиксиран в заглавието ѝ. Заслужава да се отбележи още, че някои от важните археологически данни тук са резултат от теренни изследвания под ръководството или с участието на кандидата (с. 58-60). С обем, надвишаващ значително този на предходните части/ глави на книгата, е последната ѝ част, посветена на железодобива през Средновековието и османската епоха (гл. V, с. 62-160). Обявена е отново за „Балканите“, но реално е за ареала, определен в заглавието на книгата и потвърден в съдържанието ѝ – от Добруджа (V.1.) на изток до „Дунавско-савска равнинно-хълмиста област“ (V.6.) на запад и от долното течение на р. Дунав на север до „Старопланинска област и Предбалкан“ (V.7.) на юг. Впрочем, териториалният обхват тук (с. 66-73) също е „надвишен“, но не с данни за други области на днешна България и Балканския полуостров, а за обширна територия на север от Черно море, в която през Ранното средновековие се е развивала т.нар. Салтово-Маяцка култура, свързвана обикновено с прабългарите. Най-значителната подчаст – тази за Старопланинската област и Предбалкана (с. 121-160), съдържа обилна информация от теренни проучвания на кандидата. Наред с археологическите данни и сведенията от писмени извори и краеведчески изследвания, изложението на ч./ гл. V сполучливо е допълвано с подробни топографска и геологическа характеристика на разглежданите области и райони. Заключението на книгата (с. 161-173) по подходящ начин представя основните идеи и изводи на изследването, към които нямам резерви. Списъкът на използваната литература (с. 174-200) респектира с големия брой специализирани заглавия на наши и чужди изследователи.

Както за всяка рецензирана публикация, така и за обсъжданата монография могат да се изкажат/ напишат и критични бележки. На места в текста са допуснати технически грешки. Като такава определям и следното

разминаване: „... в Европейския съюз България запазва своята позиция на „минна държава“, устойчиво държейки второ място по добив на мед и трето в златодобива“ (Предговор, с. 9); „В XXI в. България е на водеща позиция в европейския рудодобив, заемайки второто място по добив на злато и трето по добив на мед“ (Заключение, с. 161). Могат да се посочат и някои пропуски по отношение на паметници или обекти от значение за разглежданата проблематика. Известните епиграфски паметници например от втората половина на II – началото на III в. с имената на предполагаеми едри минни концесионери – *Antonius Rufus* и представители на фамилията *Aufidius*, открити в районите на Кюстендил, Трън и Малко Търново (Б. Геров. Към въпроса за използването на мините в Тракия през римско време. – Известия на Народния музей Бургас, 2, 1965, 63-74), изглежда нямат пряко отношение към железодобива, но са важни за организацията на минното дело и металодобива изобщо в римска Тракия. Оскъдни са данните в ч./ гл. IV и V за железодобива в западните дялове на Старопланинската област и Предбалкана. Тази констатация отчасти би се променила с използването на някои по-стари обзорни публикации за теренни археологически издирвания, в които има немалко данни за рудодобив, вкл. железодобив и обработка на желязо – например за територията на община Белоградчик (И. Балкански. Археологическа карта на Белоградчишко. София, 1965) и на южната, планинската част на област Монтана (поредица от статии на М. Миланов в т. 2/1978, т. 3/1979, т. 5/1981 и т. 7/1982 на Известия на музеите от Северозападна България). При ограничени разкопки в един от съответните обекти е регистриран „дебел пласт от черна пепел, където вероятно е обработвано желязо“ (Г. Александров, И. Белитов. Антична и късноантична крепост при с. Еловица, Михайловградско. – Археологически открития и разкопки през 1990 г. Ловеч, 1991, 112). Теоретичната постановка в началото на Предговора за марксистката идеология, която „учи, че човекът е краен победител в битката с природата и че логиката на еволюцията превръща нашия вид от обитател в окончателен консуматор“ (с. 7), би следвало да се прецизира, тъй като в съчиненията на т.нар. класици на тази идеология (Маркс, Енгелс, Ленин) няма подобни постулати. По отношение на структурата на обсъжданата монография прави впечатление дисбалансът в обема на някои от

нейните части/ глави. Докато последната гл. V е почти 100 книжни страници, то гл. III – за горивните материали, е около 3,5 (три и половина) страници. Логично би било, според мен, гл. III да се обедини с предходната гл. II – за суровините и технологията на железодобива. Липсва резюме.

Изложените бележки не поставят под въпрос високата ми оценка за обсъждания монографичен труд и неговия приносен характер.

Както вече бе отбелязано, публикационната дейност не е единственият актив на д-р Б. Думанов в настоящия конкурс. Двуцифрен е броят на специализациите му в чужбина и на успешните му участия в различни научноизследователски проекти, някои от които отбелязани по-горе. Над 25 са участията му в национални и международни научни конференции у нас и в чужбина. Забележителна е преподавателската му дейност, включваща както изготвяне на учебни програми и провеждане на лекционни курсове, така и ръководство на десетки успешно защитени бакалавърски и магистърски тези.

Категоричното ми заключение в края на рецензията е, че с научноизследоваталските си постижения и публикациите, вкл. с монографичния труд „Археология на стария железодобив на Долен Дунав и в Старопланинската област. Римска императорска епоха – край на XVIII в.“, както и с преподавателската си дейност, гл. ас. д-р Боян Юлиев Думанов е достоен кандидат за обявения конкурс и заслужава академичната длъжност "доцент".

11.07.2022 г.

проф. д-р В. Динчев

Списък на публикациите на гл. ас. д-р Боян Думанов,
обнародвани след придобиване на академичната длъжност „главен асистент“ през 2007 г.

Монографии

1. Късноантичното ювелирство в диоцезите Тракия и Дакия“, София, 2012.

2. Археология на стария железодобив на Долен Дунав и в Старопланинската област. Римска императорска епоха – край на XVIII в. София, 2021.

Студии и статии

3. Recognizing the Goths on Lower Danube. The need of theoretical model. – In: The Lower Danube in Antiquity. International archaeological conference Bulgaria – Tutrakan, 6-7 October 2005. Sofia, 2007, 385-396.

4. Medallion brooches – insignia and largitiones or just adornments. – Ancient West & East 6, 2007, 161-175.

5. Провинциалният елит на Вътрешна Дакия в светлината на някои произведения на късноантичното ювелирство I (IV в.). – Известия на Исторически музей Кюстендил, XII (2006), 2007, 85-69.

6. Goticismus на Балканите. Допълнение към Svenung. – История на пътя. Черно море между Изтока и Запада. XII Понтийски четения. Варна, 9-10 Юни, 2006 г. Варна, 2007, 55-71.

7. Криза и устойчивост на римската и готска идентичност през 6 в. – МИФ, 12, 2007, 219-237.

8. Goticismus – средновековна и модерна политическа доктрина. – Анали, 15, № 1, 2008, 102-116.

9. Възпоменателните съдове на император Лициний и “войната на императорите и образите” от ранния 4 в. – В: Сборник в чест на проф. Александра Милчева, София, 2008, 110-128.

10. Римското ювелирство в Мизия и Тракия. – В: Р. Иванов (съст.). Археология на българските земи. Том III. София, 2008, 97-118

11. Dorostolum/ Dristra/ Silistra. – Encyclopedia of the Hellenic World. Allocated electronic volumes, 2008.

12. Messembria/ Mesambria/ Nessebar. – Encyclopedia of the Hellenic World. Allocated electronic volumes, 2008.

13. The Gothic fiction in the formation of the national historical schools of Europe. – Archaeologia Bulgarica, 2009, No 3, 73-88

14. Насоки в развитието на римската и готската идентичност през 6 в. Преглед на съвременните източници. – В: Сборник в чест на проф. дин Велизар Велков. София, 2009, 435-450.

15. “Вторият” меч от гробната находка от Дуросторум. – Studia Archaeologica Universitatis Serdicensis. Supplementum V. Stephanos Archaeologicos in honorem Stephcae Angelova. София, 2010, 361-374.

16. Класовите основи на идеята за древнотракийския елемент в българската народност и опозицията на археолозите. – В: Съпротивата срещу комунистическия режим в България (1944-1989 г.). Сборник материали от национална научна конференция, НБУ, 23-24 март 2011 г. София, 2012, 201-220

17. The late antique workshops of jewellery south of the Lower Danube. Direct and indirect evidence of local production. – In: L. Vagalinski et al. (eds.) The Lower Danube Roman Limes (1st-6th c. AD). Sofia, 2012, 405-428

18. Долнодунавските готски паметници, украсени с Kerbscnitt. Фибули. – „Селищна археология“. Годишник на Департамент Археология, Нов български университет. Т. VII. София, 2012, 112-151.

19. Practical considerations, workflow protocol, and research prospects of micro-UAVs: Uncovering the upland zone archaeological heritage of the Mirkovo basin, Bulgaria (with J. Chapman, B. Gaydarska). – The Society for Archaeological Sciences Bulletin, 36, 2013, № 4, 34-43.

20a+b. Воинският офицерски гроб с представителна колесница от Дуросторум/ The burial of a high-ranking officer with a ceremonial carriage from Durostorum. Силистра/ Silistra, 2013.

21. Thrace in Late Antiquity. – In: Ch. D. Graninger et al. (eds.) A Companion to Ancient Thrace. Oxford, 2015, 91-105.

22. Петър Мутафчиев и археологическото проучване на Подбалканската област. – В: Историкът като изследовател, гражданин и човек. Сборник от конференция в чест на проф. Петър Мутафчиев, проведена на 17-18.05. 2013 г. в НБУ. София, 2016, 97-103.

23a. История на проучванията в работната зона (с Иван Суванджиев, Живко Узунов). – В: И. Гацов и др. (съст.) SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати. София, 2017, 9-26.

23b. Резултати от терените издирвания в работния район (с Ирена Димитрова, Живко Узунов). – В: И. Гацов и др. (съст.) SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати. София, 2017, 37-48.

23c. Комуникации и древни пътища. – В: И. Гацов и др. (съст.) SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати. София, 2017, 49-54.

23d. Селищният комплекс при с. Горно Ново село – регионален управленски, икономически и религиозен център в централния дял на Сърнена Средна гора. – В: И. Гацов и др. (съст.) SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати. София, 2017, 55-62.

23e. Каталог на регистрираните археологически обекти от теренни археологически издирвания през 2015 и 2017 г. (с Живко Узунов, Ирена Димитрова, Чавдар Лалов). – В: И. Гацов и др. (съст.) SARCHUS-AIR. Локализиране и експериментална реконструкция на древни пътища и хабитати. София, 2017, 77-114.

24. Древен добив на магнетит на територията на общини Етрополе и Ботевград – пилотно изледване (с Б. Костова, Ж. Узунов, И. Димитрова). – Годишник на департамент „Природни науки“, НБУ, 2017, 10-18.

25. Националистични аспекти в българската археология от Освобождението до 1939 г. Раздел "Средновековие". – В: Под знака на музата Клио. Юбилеен научен сборник по случай 20-годинишнината на департамент „История“. София, 2018, 363-387.

26. Applications of Soil Phosphate Analysis for Identification of Activity Areas At Doschkere, Se Bulgaria" (с В. Zlateva, M. Rangelov). – Comptes rendus de l'Académie bulgare des Sciences, 71, 2018, No 6, 57-60.

26b. Applications of soil phosphate analysis for identification of activity areas at Doschkere, SE Bulgaria (с В. Zlateva, M. Rangelov). – Journal of Historical Archaeology & Anthropological Sciences, 2019, 3-1.

27. The idea about the „Trinity“ in formation of Bulgarian nation: Communist prspective and resisitance. – In: Political History of Slavic peolple between myth and reality. Proceedings of International Conference. Belgrade 14-15th of November, 2019. Belgrade, 89-110.

28a. Ботевградски Предбалкан. – В: Б. Думанов и др. (съст.) Археология на суровините: геоложки и химически анализи. София, 2020, 29-42.

28b. Обща характеристика на древния железодобив на територията на Балканите през римската императорска епоха и късната античност. – В: Б. Думанов и др. (съст.) Археология на суровините: геоложки и химически анализи. София, 2020, 83-105.

28c. Обобщен резултат от археологическите изследвания в работната зона (с Живко Узунов). – В: Б. Думанов и др. (съст.) Археология на суровините: геоложки и химически анализи. София, 2020, 135-182.

28d. Обобщение на резултатите от археологическите издирвания и интердисциплинарните изследвания по проект „Археология на суровините: геоложки и химически анализи“. – В: Б. Думанов и др. (съст.) Археология на суровините: геоложки и химически анализи.. София, 2020, 183-192.

29. Геоархеологически теренни издирвания за древен рудодобив и металообработка в Западната част на Златишко-Пирдопската котловина (с Ирена Димитрова, Живко Узунов, Биляна Костова). – Годишник на департамент „Природни науки“ 2018-2019, НБУ 2020, София, 18-30.

30. Investigation of medieval mortar and wall plaster from water reservoir by the fortified settlement at Mirkovo village, Bulgaria (with B. Kostova, Zh. Uzunov, V. Stoyanov, V. Petkova). – Списание на Българското геологическо дружество, 81, 2020, No 3, 265-267.

31. Терор в епохата на толерантност. Археологически свидетелства за политически престъпления през Късната античност. – В: Археология на властта. Сборник с материали от конференция, посветена на 25-годишнината от основаването на департамент „Археология“ към НБУ. София, 2020, 189-203.

32. XRF and powder X-ray diffraction analysis of ancient iron slags from the “Sladak Kladenets” and “Malko Dryanovo” archaeological sites, Bulgaria (с Kostova B, Zh. Uzunov, V. Stoyanov, B. Zlateva). – Review of the Bulgarian Geological Society, 82, 2021, No 3, 253–255.

33. Determination of Hellenistic pottery and wall plaster mineral composition (с Kostova B, Zh. Uzunov, V. Stoyanov, B. Zlateva). In: SES 2021. Seventeenth International Scientific Conference SPACE, ECOLOGY, SAFETY. 20-22 October 2021, Sofia, Bulgaria. Sofia, 2021, 308-312.

34. Тракия през късната античност – проблеми на проучванията. – В: Ж. Лефтеров (Ред.) История, хора, ценности. Юбилеен сборник в чест на 70-годишнината на доц. д-р Лъчезар Стоянов. София, 2022, 87-120.

Съобщения

35. Средновековна крепост при с. Горно Ново село, община Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки през 2006 г. София, 2007, 478-481.

36. Проучвания на средновековния некропол в м. "Ескимезарлък" край с. Горно ново село, общ. Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки през 2006 г. София, 2007, 482-484.

37. Проучвания в НААР "Дуросторум-Дръстър-Силистра" (със Ст. Ангелова, Р. Колева, Ч. Кирилов, Вл. Пенчев). – В: Археологически открития и разкопки през 2006 г. София, 2007, 283-286.

38. Тракийско светилище от късната бронзова епоха и късноантично укрепено селище на вр. Карабурун (Градището), общ. Баните, обл. Смолян. – В: Археологически открития и разкопки за 2007 г. София, 2008, 141-143.

39. Археологическо проучване на обект "Къснoримско селище" (№13 по ОВОС) в района на трасето на път 1-5 Джебел-Подкова-Маказа (км 355+500 – 355+850). – В: Археологически открития и разкопки за 2007. София, 2008, 514-515.

40. Проучвания на късноантична и средновековна крепост при с. Горно Ново село, общ. Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки за 2007. София, 2008, 565-567.

41. Проучвания на средновековния некропол в м. "Ескимезарлък" край с. Горно Ново село, общ. Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки за 2007. София, 2008, 752-753.

42. Археологически проучвания на късноантичен кастел и средновековна крепост в землището на с. Горно Ново село, общ Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки за 2009 г. София, 2010, 395-398.

43. Археологически проучвания на късноантичен кастел и средновековна крепост в землището на с. Горно Ново село, общ Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки за 2010 г. София, 2011, 374-377.

44. Издирване на археологически обекти в Етрополско. – В: Археологически открития и разкопки за 2010 г. София, 2011, 551-554.

45. Археологически проучвания на късноантичен комплекс в землището на с. Горно ново село, общ. Братя Даскалови. – В: Археологически открития и разкопки през 2011 г. София, 2012, 351-353.

46. Спасителни археологически проучвания на обект „Късноантичен кастел и средновековно селище" в м. „Градището" при с. Мирково, общ. Мирково. – В: Археологически открития и разкопки през 2012 г. София, 2013, 287-290.

47. Археологически разкопки в м. Св. Атанас, гр. Етрополе (в съавторство с Анета Петрова). – В: Археологически открития и разкопки през 2012 г. София, 2013, 284-297.

48. Комплексно проучване на археологически обекти в землището на с. Мирково, Софийска област. – В: Археологически открития и разкопки през 2012 г. София, 2013, 540-543.

49. Археологически проучвания на късноантичен селищен комплекс в землището на на с. Горно Ново село, общ. Братя Даскалови през 2015 г. – В: Археологически открития и разкопки за 2015 г. София, 2016, 566-569.

50. Издирване на археологически обекти на територията на общини Братя Даскалови, Чирпан и Стара Загора. – В: Археологически открития и разкопки за 2015 г. София, 2016, 864-867.

51. Археологически проучвания на късноантичен селищен комплекс при с. Горно Ново село, общ. Братя Даскалови (с Драгомир Гърбов, Чавдар Лалов). – В: Археологически открития и разкопки през 2017 г. София, 2018, 384-386.

52. Теренни издирвания в общини Етрополе, Ботевград и Мирково. Геоложки и химични анализи (с Анета Петрова, Ирена Димитрова, Биляна Костова, Живко Узунов). – В: Археологически открития и разкопки през 2017 г. София, 2018, 611-613.

53. Теренни издирвания в община Симитли (с Методи Златков, Илия Кулов, Христина Цонева, Светослав Йорданов). – В: Археологически открития и разкопки през 2017 г. София, 2018, 613-616.

54. Теренни издирвания в общини Братя Даскалови, Чирпан и Стара Загора (с Ирена Димитрова, Петранка Неделчева, Живко Узунов). – В: Археологически открития и разкопки през 2017 г. София, 2018, 653-656.

55. Теренни издирвания в общини Братя Даскалови, Чирпан и Стара Загора (с Ирена Димитрова, Петранка Неделчева, Живко Узунов). – В: Археологически открития и разкопки през 2017 г. София, 2018, 653-656.

56. Теренни археологически издирвания в района на общини Мирково, Правец, Челопеч, Златица, Пирдоп и Чавдар (с Ирена Димитрова, Живко Узунов, Биляна Костова). – В: Археологически открития и разкопки през 2019 г. София, 2020,70-73.

57. Сондажни спасителни археологически разкопки на късноантично открито селище (обект 46/4003) при с. Катерица, общ. Пордим (с Чавдар Лалов). – В: Археологически открития и разкопки през 2019 г. София, 2020, 947-951.